

Sygn. akt V Pz 14/14

POSTANOWIENIE

Dnia 3 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Miniecka

Protokolant: asystent sędziego Ewa Buszkowska-Grygielska

po rozpoznaniu w dniu 3 kwietnia 2014 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku A. N.

o ustanowienie pełnomocnika urzędu do wytoczenia powództwa i prowadzenia sprawy przeciwko R. K. (...) w K.

na skutek zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Rejonowego w Kaliszu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 12 lutego 2014 r. w sprawie o sygn. akt IV Po 5/14

postanawia zmienić zaskarżone postanowienie, w ten sposób, że ustanowić dla wnioskodawcy A. N. pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata, którego wyznaczy Okręgowa Rada Adwokacka w P..

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 lutego 2014 r., w sprawie o sygn. akt IV P o 5/14, Sąd Rejonowy w Kaliszu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił wniosek wnioskodawcy A. N. o ustanowienie adwokata z urzędu. W uzasadnieniu orzeczenia Sąd I instancji wskazał, iż udział pełnomocnika w sprawie przeciwko byłemu pracodawcy o zapłatę nie jest potrzebny. Analiza złożonego wniosku pozwala Sądowi na stwierdzenie, że wnioskodawca nie jest osobą nieporadną. Ponadto we wniosku nie wskazano żadnych okoliczności, które mogłyby uzasadniać tego rodzaju konkluzję. Dodatkowo Sąd Rejonowy wskazał, że wnioskodawca legitymuje się wykształceniem wyższym co potwierdza słuszność powyższego poglądu. Sąd Rejonowy wskazał także, że zgodnie z treścią art. 5 k.p.c. i art. 212 k.p.c. Przewodniczący będzie udzielał w razie potrzeby stronom odpowiednich pouczeń.

W ustawowym terminie wnioskodawca A. N. złożył zażalenie na powyższe postanowienie, wnosząc o jego zmianę i ustanowienie pełnomocnika z urzędu. W uzasadnieniu zażalenia skarżący podniósł, że z uwagi na zawilóść sprawy i okoliczność, że wnioskujący samodzielnie nie jest w stanie dokonać analizy przepisów związanej z faktem, że wykonywał pracę poza granicami Polski, a organ rentowy wydał decyzję, iż nie podlega on ubezpieczeniom społecznym w kraju. W związku z tym nie jest w stanie samodzielnie ustalić czy zachodzi możliwość zastosowania prawa europejskiego a jego sytuacja materialna nie pozwala mu na skorzystanie z porady profesjonalnego pełnomocnika na własny koszt. Ponadto skarżący podniósł, że leczył się psychiatrycznie, cierpi na zaburzenia lękowo adaptacyjne i sam wykorzystał już wszystkie możliwości w celu dochodzenia roszczeń od byłego pracodawcy. Aktualnie nie potrafi sprecyzować swojego żądania i określić jego wysokości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 117 § 2 k.p.c. osoba fizyczna, niezwołniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Sąd uwzględni wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny (art. 117 § 5 k.p.c.).

Wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu nie ma dla sądu charakteru wiążącego, lecz podlega ocenie sądu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 1978 r., I PRN 123/78, PiZS 1980/6/65). Potrzebę ustanowienia pełnomocnika z urzędu wyznacza nie tylko stan majątkowy osoby zgłaszającej wniosek, ale również stopień skomplikowania sprawy, jak i nieporadność strony. Strona ma uprawnienie i możliwość podejmowania osobiście różnych działań w postępowaniu przed sądem zmierzających do ochrony własnych praw. Wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu podlega zawsze indywidualnej ocenie ze strony sądu, który uwzględni go tylko wówczas, gdy udział pełnomocnika uzna za potrzebny. Nawet ewentualność podjęcia przez stronę czynności procesowych zbędnych lub wadliwych nie świadczy jednoznacznie o braku możliwości poprawnego w ogólnej ocenie działania strony przy dołożeniu przez nią należytej staranności w tym zakresie. Ustanowienie pełnomocnika z urzędu jest uzależnione od ustalenia, iż strona znalazła się w takiej sytuacji, która uniemożliwia jej popieranie przed sądem dochodzonych roszczeń lub obronę przed żądaniem strony przeciwnej.

Można ogólnie stwierdzić, iż oceniając potrzebę przychylenia się do wniosku o ustanowienie pełnomocnika dla strony, sąd powinien brać pod uwagę z jednej strony stopień skomplikowania danej sprawy, z drugiej zaś strony faktyczną zdolność strony, która składa taki wniosek, do własnego działania w toczącym się postępowaniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2007 r., V CSK 37/07, LEX nr 442585).

W przedmiotowej sprawie Sąd I instancji słusznie zauważył, iż odwołujący nie jest osobą nieporadną albowiem samodzielnie sporządził wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu oraz szczegółowo uzasadnił swoje stanowisko. Ponadto treść zażalenia pozwala Sądowi Okręgowemu na przyjęcie, że skarżący jest dobrze zorientowany, co do swoich uprawnień jako strony procesu i w sposób właściwy z nich korzysta.

Jednakże za trafny uznać należy zarzut skarżącego odnośnie do oceny charakteru i stopnia skomplikowania sprawy. Sąd I instancji oparł swoją decyzję o odmowie ustanowienia pełnomocnika z urzędu jedynie na podstawie oceny stopnia nieporadności wnioskodawcy. Nie dokonał natomiast zbadania stopnia skomplikowania i złożoności sprawy, co jak wskazano wyżej w ocenie Sądu Okręgowego, ma decydujące znaczenie przy rozstrzygnięciu wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Analiza treści uzasadnienia wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu oraz dołączonych do niego dokumentów a także treści zażalenia prowadzi do wniosku, że przy ocenie roszczeń mogących być przedmiotem postępowania z powództwa A. N. przeciwko byłemu pracodawcy może być konieczna analiza uregulowań prawa europejskiego, w tym dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług. W świetle powyższego, w ocenie Sądu Okręgowego mimo, iż skarżący nie jest osobą nieporadną to jednak ocena charakteru i weryfikacja wysokości przysługujących mu roszczeń wymaga analizy profesjonalnego pełnomocnika albowiem przekracza możliwości przeciętnego obywatela.

Na marginesie wskazać należy, iż wbrew twierdzeniom skarżącego, nie ma reguły w myśl której każdy przypadek choroby psychicznej lub innych niedomagań w zakresie zdrowia psychicznego wymaga ustanowienia adwokata z urzędu. Sam fakt niedomagań zdrowia psychicznego nie powoduje bowiem, że strona jest pozbawiona możliwości dochodzenia swoich praw w toku postępowania sądowego. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2001 roku sygn. akt I CKN 259/01, publ. LEX nr 1214924).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. należało zmienić zaskarżone postanowienie.